

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimiz ve ilçelerinde (Yüksekova, Şemdinli, Çukurca, Derecik) 2019–2024 döneminde eğitim hizmetleri, yerinde eğitimin zayıflaması ve köy okullarının kapalı kalması nedeniyle büyük ölçüde taşınmalı modele bağımlı hale gelmiştir. Bu bağımlılık; uzun ve riskli güzergâhlar, zorlu iklim koşulları, yetersiz altyapı, araç bakım ve denetim eksiklikleri ile birlikte öğrenciler için sistematik erişim ve güvenlik sorunları doğurmuştur. Servis iptalleri ve gecikmeler, devamsızlık ve öğrenme kayıplarını artırırken, şoför esnafı ödeme gecikmeleri ve maliyet baskıları nedeniyle ekonomik olarak sürdürülemez bir konuma itilmiştir. İlçeler özelinde tablo benzerdir: Yüksekova'da artan nüfusa karşın okul kapasitesi yetersizdir; Şemdinli ve Çukurca'da çok sayıda köy okulu kapalıdır; Derecik'te altyapı ve öğretmen planlaması ihtiyacı karşılanamamaktadır.

İnsan kaynağı yönünden en kritik sorunlardan biri, ücretli öğretmenliğin fiilen kadrolu istihdamın yerine ikame edilmesi ve sözleşmeli istihdamın süreklileşmesidir. Ücretli öğretmenler, düşük ücret, sınırlı sosyal haklar ve yüksek iş güvencesizliği koşullarında çalıştırılmakta; bu durum hem emek sömürüsü niteliği taşımakta hem de okullarda süreklilik, kurumsal bellek ve eğitim kalitesi üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Sözleşmeli istihdam modellerinin yaygınlığı da benzer biçimde öğretmen devrini artırmakta, kırsal ve dezavantajlı okullarda nitelikli öğretmen tutunmasını zorlaştırmaktadır. Pedagojik literatür, öğretmen istikrarının öğrenme çıktıları için belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır; bu nedenle esasa ilişkin çözüm, sözleşmeli ve ücretli istihdam yerine kadrolu, güvenceli ve teşviklerle desteklenmiş istihdamın planlanmasıdır.

Anadilinde (Kürtçe) eğitime erişimin önündeki yasal ve idari engeller, bölge öğrencilerinin pedagojik performansını ve okul bağlılığını zayıflatmaktadır. Çok dilli, eşit ve bilimsel eğitim ilkeleri, çocukların kendi anadilinde eğitimle erken okuryazarlık ve akademik başarılarının desteklenmesini gerektirir. Bu çerçevede anadilinde eğitim için öğretmen yetiştirme, materyal geliştirme ve ölçme-değerlendirme boyutlarında planlı bir kamu politikası ihtiyacı açıktır.

2025–2026 eğitim-öğretim yılı, mevcut eğilimler korunursa öngörülebilir riskler taşımaktadır: yakıt ve bakım maliyetlerindeki dalgalanmaların sözleşme bedellerine yansımaması nedeniyle taşımada yeni kesintiler; güzergâh bazlı risk analizlerinin güncellenmemesi halinde kış aylarında artacak güvenlik problemleri; araç muayene ve sürücü sertifikasyonlarının

standardize edilmemesi nedeniyle kaza riski; ücretli ve sözleşmeli istihdamın sürmesi halinde öğretmen devrinin artması; kapalı köy okullarının açılmaması nedeniyle devamsızlık ve öğrenme kayıplarının derinleşmesi; anadilinde eğitim kapasitesinin güçlendirilmemesi halinde erken sınıflarda kalıcı öğrenme eşitsizliklerinin yerleşmesi.

Bu risklerin yönetimi için Bakanlık düzeyinde önleyici ve doğrulayıcı tedbirler gereklidir. Güzergâh-temelli risk haritalarının her dönem başında güncellenmesi, kış şartlarına göre alternatif rota ve yedek araç planı yapılması; tüm servis araçları için dönem başı ve ara tatil dönüşlerinde zorunlu teknik muayene, GPS ve araç içi kamera ile dijital takip sistemlerinin kurulması; sürücüler için çocuk yolcu taşımacılığına özgü sertifikasyon, periyodik eğitim ve psikoteknik değerlendirme uygulanması; sözleşmelerde yakıt ve bakım için fiyat farkı/eskalasyon maddesi, ödeme zaman garantisi ve acil durum yedek araç zorunluluğu getirilmesi; okul başına taşıma kesintisi erken uyarı göstergelerinin belirlenmesi ve ilçe kriz protokollerinin oluşturulması; 2025–2026 için kadrolu öğretmen atama takviminin dönem başlamadan tamamlanması, ücretli ve sözleşmeli pozisyonların kademeli olarak tasfiye edilmesi ve zor bölgeler için barınma ile ek tazminat içeren tutundurma paketlerinin geliştirilmesi; kapalı köy okulları için kademeli yeniden açma planlarının hazırlanması; anadilinde eğitim için pilot sınıflar, öğretmen eğitimi, müfredat ve materyal setlerinin oluşturulması ile bağımsız etki değerlendirmelerinin yapılması gerekmektedir.

Hakkâri’de eşit, güvenli ve bilimsel eğitimin tesisi; taşınalı eğitimin risk ve maliyetlerinin şeffaf yönetimi, yerinde eğitimin güçlendirilmesi, ücretli ve sözleşmeli istihdamın kadrolu istihdama dönüştürülmesi ve anadilinde eğitim kapasitesinin geliştirilmesiyle mümkündür. 2025–2026 yılına ilişkin risklerin önceden tespiti ve önlenmesine dönük planların kamuoyuyla paylaşılması, çocukların üstün yararı ve eğitim hakkının gereğidir. Millî Eğitim Bakanlığı’nın bu doğrultuda gerekli önlemleri alması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 2019–2024 yılları arasında Hakkâri ve ilçelerinde taşınalı eğitimden kaynaklanan güvenlik, devamsızlık ve öğrenme kayıplarıyla ilgili hangi tespitler yapılmıştır? Bu sorunların çözümü için hangi somut adımlar atılmıştır?
2. Taşınalı eğitimde kullanılan araçların teknik muayeneleri, güvenlik donanımları, GPS ve kamera takip sistemleri konusunda hangi denetimler gerçekleştirilmiştir? 2025–2026 yılı için alınacak yeni tedbirler nelerdir?
3. Taşınalı eğitim güzergâhlarının kış koşulları nedeniyle yarattığı risklerin azaltılması için alternatif rota planlamaları yapılmış mıdır? 2025–2026 için yeni bir risk haritası hazırlanmış mıdır?

4. Taşımalı eğitim kapsamında şoför esnafının ödemelerinin gecikmesi ve artan yakıt, bakım ve sigorta maliyetleri nedeniyle yaşanan mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla hangi somut düzenlemeler yapılmıştır? Bu çerçevede, ihalelerin şeffaf, rekabetçi ve yerel esnafı koruyacak biçimde yürütülmesi; sözleşmelere fiyat farkı/eskalasyon maddeleri eklenmesi; ödeme takvimlerinin garanti altına alınması, araçların teknik muayene ve güvenlik standartlarının bağımsız denetime açılması ve dijital takip sistemlerinin kurulması yönünde Bakanlıkça planlanan önlemler nelerdir?
5. Hakkâri ve ilçelerinde kapalı köy okullarının yeniden açılması için 2025–2026 eğitim-öğretim yılına yönelik nasıl bir planlama yapılmaktadır?
6. Yüksekova, Şemdinli, Çukurca ve Derecik'te artan öğrenci nüfusuna rağmen mevcut derslik yetersizliklerini gidermek üzere hangi yeni okul yatırımları planlanmıştır?
7. 2019–2024 yılları arasında Hakkâri'de kadrolu, sözleşmeli ve ücretli öğretmen dağılımı nedir? Bu tablo eğitimde süreklilik ve kalite açısından nasıl değerlendirilmiştir?
8. Ücretli öğretmenlik uygulamasının kadrolu öğretmen atamalarının yerini almasıyla ilgili eleştiriler karşısında Bakanlığınızın bir çözüm planı var mıdır? 2025–2026 yılında ücretli öğretmenliğin azaltılması için hangi adımlar atılacaktır?
9. Sözleşmeli öğretmenlerin kadrolu statüye geçirilmesine yönelik somut bir yol haritası var mıdır?
10. Hakkâri'de Kürtçe başta olmak üzere anadilinde eğitim talebine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması veya girişimi olmuş mudur veya olacak mıdır?
11. 2025–2026 eğitim-öğretim yılında anadilinde eğitim hakkının hayata geçirilmesi için herhangi bir pilot uygulama veya müfredat geliştirme planı bulunmakta mıdır?
12. Anadilde eğitim verilmemesinin öğrencilerin akademik başarıları ve okul bağlılıkları üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik hangi pedagojik önlemler alınmaktadır?
13. Taşımalı eğitim, kapalı köy okulları, öğretmen istihdamı ve anadilinde eğitimle ilgili verilerin kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılması için Bakanlığınızın bir açık veri portalı oluşturma planı var mıdır?
14. Velilerin taşımalı eğitimden kaynaklanan sorunları ve okul koşullarıyla ilgili şikâyet ve geri bildirimlerini iletebilecekleri etkin bir izleme ve denetim mekanizması kurulmuş mudur?